Nr. 1. Kraków dnia 16 Lipca 1891 roku. Czwartek.

DZIENNIK SZÓSTEGO ZJAZDU LEKARZY I PRZYRODNIKÓW POLSKICH.

Naczelny Redaktor i Wydawca *Doc. Dr. Kazimierz Grabowski.*

Ustawa

Zjazdów lekarzy i przyrodników polskich.

(Uchwalona w r. 1869).

§. 1. Celem zjazdów lekarzy i badaczy przyrody polskich będzie:

a) Rozbiór zadań w ogóle zajmujących świat naukowy, z głównym atoli względem na właściwości i potrzeby ziem polskich.

b) Zapoznawanie się z właściwościami fizyograficznemi różnych miejscowości, n. p. pod względem geognostycznym, botanicznym i t. d., tudzież z zakładami i zbiorami odnoszącemi się do nauk lekarskich i przyrodniczych.

c) Początkowanie w rozwiązywaniu zagadnień wymagających skojarzenia sił naukowych; wreszcie

d) Zawiązywanie i wzmacnianie stosunków towarzyskich między współpracownikami.

§. 2. Zjazdy odbywają się co rok w innem miejscu, które na każdym zjeździe większością głosów będzie oznaczone na rok następny (zob. §. 14).

§. 3. Zgromadzenie pierwsze trwać będzie przez dni 6, a trwanie każdego następnego oznaczy każdorazowy Wydział gospodarczy (zob. §. 4).

§. 4. Dla załatwiania czynności wstępnych i przygotowawczych wybranym będzie na każdym zjeździe Wydział gospodarczy, złożony najwięcej z 12tu osób zamieszkałych w miejscu zjazdu następnego, który ogłosi dzień i miejsce zebrania, oznaczy czas trwania zgromadzenia i wysokość opłaty, ułoży i poda do wiadomości powszechnej porządek i rozkład czynności na każdy dzień zjazdu.

Uwaga. Na pierwszy raz wydział ten wybrany będzie przez ogólne zebranie lekarzy i badaczów przyrody zamieszkałych w Krakowie, jako miejscu pierwszego zebrania.

§. 5. W razie, gdyby który z członków wybranych do Wydziału gospodarczego odmówił udziału swego, Wydział według uznania swego może na jego miejsce zaprosić innego lekarza lub badacza przyrody, w temże miejscu zamieszkałego.

§. 6. W zjeździe udział brać mogą:

a) Lekarze, aptekarze i badacze przyrody, jako członkowie;

b) Inni miłośnicy nauk przyrodniczych, jako uczestnicy.

§. 7. Każdy członek zgromadzenia (§. 6*a*) ma prawo:

a) przedstawiania prac ustnie i piśmiennie;

b) należenia do obrad i uchwał;

c) udziału w wycieczkach i wszelkich wspólnych zajęciach;

d) otrzymywania egzemplarza sprawozdania.

Uczestnicy (§. 6*b*) mają te same prawa, z wyjątkiem wymienionych pod głoskami *a)* i *b)*.

§. 8. Pragnący być członkami lub uczestnikami zjazdu, winni się zgłosić najpóźniej na dwa tygodnie przed rozpoczęciem zjazdu do Wydziału gospodarczego. Pożądanem jednak jest, aby zgłoszenia następowały ile można najwcześniej.

§. 9. Każdy członek lub uczestnik winien przesłać razem ze zgłoszeniem opłatę w kwocie, którą Wydział gospodarczy oznaczy, na koszta urządzenia zjazdu i druku sprawozdań, w zamian za co otrzymuje odpowiedni bilet wstępny.

§. 10. Pragnący zabrać głos w zjeździe, powinien podać na piśmie, najdalej na dwa dni przed rozpoczęciem zjazdu, treść swego wykładu.

§. 11. Członkowie niemogący być obecnymi na zjeździe lub na jednem z posiedzeń, mogą (pod warunkami wymienionemi w §§. 10 i 23) żądać wniesienia swych prac lub uwag, bądź przez jednego z wybranych przez siebie członków obecnych, bądź przez jednego z sekretarzy zjazdu.

§. 12. Goście innej narodowości będą chętnie widziani czy to jako członkowie, czy jako uczestnicy.

§. 13. Do chwili rozpoczęcia się zjazdu, Wydział gospodarczy zawiaduje wszystkiemi jego sprawami, tak administracyjnemi jak naukowemi; przez czas trwania samego zjazdu te ostatnie należą do Zarządu zjazdu (§. 18), administracyjne zaś do Wydziału gospodarczego.

§. 14. Posiedzenia zjazdu będą: *a)* ogólne, i *b)* oddziałowe.

§. 15. Posiedzeń ogólnych będzie najmniej dwa, to jest wstępne i końcowe; liczby posiedzeń oddziałowych nie oznacza się z góry.

§. 16. Na pierwszem posiedzeniu ogólnem czynione będą wnioski co do miejsca następnego zjazdu, wybór zaś tego miejsca i wybór Wydziału gospodarczego nastąpi na ostatniem posiedzeniu ogólnem.

§. 17. Przystęp publiczności na posiedzenia zjazdu będzie w ogóle dozwolony, o ile miejsce, gdzie się takowe odbywać będą, nie stanie temu na przeszkodzie.

§. 18. Dla kierowania obradami i ułożenia sprawozdania wybierają na pierwszem posiedzeniu ogólnem każdego zjazdu obecni członkowie zarząd, złożony z prezesa, wice-prezesa i dwóch sekretarzy. Z tych ostatnich jeden ma być w miejscu zamieszkały.

§. 19. Prezes kieruje obradami, czuwa nad porządkiem rozpraw, ustanawia godziny posiedzeń i podpisuje łącznie z sekretarzem pisma w imieniu zjazdu.

§. 20. Wice-prezes w razie potrzeby zastępuje prezesa w jego czynnościach.

§. 21. Sekretarze spisują protokóły posiedzeń, odczytują i załatwiają sprawy piśmienne i przygotowują sprawozdania do druku.

§. 22. Każdy oddział wybiera sobie przewodniczącego i sekretarza. Sekretarz jest stały, przewodniczący zmieniony być może codziennie.

§. 23. Na posiedzeniach ogólnych nikt dłużej nad 10 minut w ciągu mówić nie może; pragnący mówić dłużej, winien uzyskać zezwolenie zgromadzenia.

O jednym i tym samym przedmiocie nikt więcej nad dwa razy głosu nie zabiera.

§, 24. Głosować mogą tylko członkowie obecni.

§. 25. Uchwały zapadają prostą większością głosów. Głosowanie odbywa się jawnie przez podnoszenie ręki, jednak w sprawach osobistych (a zatem przy wyborach), lub na żądanie 10 członków, ma być głosowanie tajne na kartkach.

§. 26. Zjazdy te nie gromadzą zbiorów i wracają autorom ich prace lub okazy.

W razie nadsyłania darów, takowe odsyłają się do istniejących zbiorów miejscowych lub najbliższych. Pisma i dowody niezwracane pozostają w miejscu zjazdu, ile być może w zakładzie jakimś publicznym naukowym, według uznania Wydziału gospodarczego.

§. 27. Projekta zmiany ustawy niniejszej mogą być wnoszone przez członków zgromadzenia do zarządu, a te z nich, które będą poparte przez $^1/_3$ część członków obecnych, będą wzięte pod rozwagę na ostatniem posiedzeniu ogólnem zjazdu.

Ustawa powyższa została zmienioną na 2-iem Zjeździe we Lwowie w r. 1876, a mianowicie §. 2 i 16.

Według uchwały wówczas zapadłej §. 2 ma brzmieć:

§. 2. Zjazdy odbywają się co 2 lub 3 lata. Miejsce zjazdu następnego i czas, kiedy tenże ma się odbyć, oznaczy na każdym Zjeździe uchwała zapadła większością głosów (zob. §. 16).

a §. 16:

§. 16. Na pierwszem posiedzeniu ogólnem czynione będą wnioski co do miejsca i czasu Zjazdu następnego; wybór zaś ostateczny tego miejsca i czasu, oraz wybór Wydziału gospodarczego nastąpi na ostatniem posiedzeniu ogólnem.

Wiadomość o czynnościach Wydziału gospodarczego VI Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich.

Na zasadzie powyżej podanej ustawy odbywają się od r. 1869 co lat kilka Zjazdy lekarzy i przyrodników polskich i tak: Zjazd I odbył się w Krakowie w r. 1869, Zjazd II we Lwowie w r. 1876, Zjazd III w Krakowie w r. 1881, Zjazd IV w Poznaniu w r. 1884, a Zjazd V we Lwowie w r. 1888.

Na tym ostatnim zapadła uchwała, że Zjazd następny VI z kolei ma się odbyć w r. 1891 w Krakowie i że Wydziałowi gospodarczemu przewodniczyć mają proff. Rostafiński Józef i Rydygier Ludwik. Ci też zawiązali Wydział gospodarczy, w skład którego weszli:

Prof. dr. Bandrowski Ernest, prof. dr. Blumenstok Leon, dr. Cercha Maryjan, prof. dr. Cybulski Napoleon, prof. dr. Domański Stanisław, prof. dr. Gluziński Władysław, doc. dr. Grabowski Kazimierz, mag. far. Gralewski Fortunat, prof. dr. Jordan Henryk, dr. Kwaśnicki August, prof. dr. Łazarski Józef, dr. Momidłowski Waleryjan, prof. dr. Pareński Stanisław, dr. Śliwiński Michał, dr. Surzycki Józef, prof. dr. Tomaszewski Franciszek, dr. Wacholz Leon, doc. dr. Walentowicz Andrzej, prof. dr. Witkowski August, doc. dr. Zarewicz Aleksander, dr. Ziembiński Jan.

Obowiązki sekretarza Wydziału gospodarczego przyjął na siebie doc. dr. Zarewicz a podskarbiego prof. dr. Cybulski.

Wydział ten poczynił według sił swoich wszelkie przygotowania, aby Zjazd obecny pod względem naukowym dorównał Zjazdom poprzednim i aby przybyłym z różnych stron gościom poznanie zakładów naszego miasta ułatwić a kilkudniowy pobyt w niem uprzyjemnić.

Wydział gospodarczy zwrócił w pierwszym rzędzie uwagę na stronę naukową Zjazdu, dla tego już przed rokiem uchwalił podział na 15 sekcyj i utworzył dla każdej z nich komisyje przygotowawcze celem obmyślenia tematów do rozpraw i gromadzenia wykładów.

Co do strony gospodarczej Zjazdu, to Wydział gospodarczy podjął następujące czynności.

1) Osobnemu Komitetowi, zostającemu pod kierunkiem dra Kwaśnickiego a urzędującemu w dworcu kolei, powierzono rozmieszczenie przybyłych gości.

2) W gmachu nowego Uniwersytetu *(Collegium novum)*, gdzie odbywać się mają wszelkie posiedzenia sekcyjne, urządzono Biuro Zjazdu, którego kierunek poruczono dr. Momidłowskiemu, a którego zadaniem zapisywanie członków, rozdawanie wszelkich publikacyj i biletów na przyjęcia i wycieczki ze zjazdem połączone, oraz udzielanie wszelkich informacyj.

3) Dla wygody członków wydawanym będzie Dziennik Zjazdu, w którym znajdą pomieszczenie wszelkie informacyje, dotyczące strony gospodarczej zjazdu i protokoły posiedzeń, obejmujące streszczenie wykładów, o ile ich sami wykładający dostarczą Redakcyi, którą poruczono osobnej komisyi pod przewodnictwem doc. dra Grabowskiego. Biuro Redakcyi znajduje się w Drukarni Uniwersyteckiej (ul. Wolska, 9). Członkowie otrzymywać będą Dziennik w Biurze Zjazdu bezpłatnie, za okazaniem karty legitymacyjnej.

4) Jak obok zjazdów poprzednich, urządzono Wystawę przyrodniczo-lekarską, której rozmiary przeszły pierwotne oczekiwania, dzięki gorliwości dyrektora wystawy dra Śliwińskiego. Wystawa mieści się w gmachu gimnazyjum św. Anny, gdzie odbywać się będą posiedzenia ogólne.

5) Komitet postarał się o ułatwienia zwiedzania osobliwości miasta. Kierunek w tym względzie objął prof. dr. Domański.

6) Wydział gospodarczy, chcąc nastręczyć Członkom Zjazdu sposobność zwiedzenia zdrojowisk krajowych, zorganizował do nich wycieczkę, która się odbędzie zaraz po zjeździe pod kierunkiem dra Surzyckiego.

7) Wycieczki do Wieliczki i do Pragi urządzają osobne przedsiębiorstwa prywatne. Członkowie Zjazdu, mają więc sposobność poznać słynne kopalnie soli i zwiedzić głośną wystawę czeską.

8) Członkowie Zjazdu otrzymają jako upominek: Przewodnik po Krakowie, który wydany staraniem prof. dra Rostafińskiego, odda niewątpliwie cenne przy zwiedzaniu miasta usługi, a zarazem dla licznych ilustracyj będzie miłą pamiątką Krakowa i Zjazdu.

Wydział gospodarczy starał się według najlepszych chęci wywiązać ze swego zadania, a przybywających uczestników Zjazdu wita otwartym sercem według przysłowia: »Czem chata bogata tem rada«.

PROGRAM
VI. Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich
w Krakowie d. 16—20 lipca 1891 r.

16 lipca, Czwartek.

Wieczorem zapoznanie się w ogrodzie strzeleckim.

17 lipca, Piątek.

O 8 rano nabożeństwo na Wawelu, celebrowane przez JE. księcia Kardynała.

O 10 pierwsze posiedzenie ogólne w gimnazyjum Nowodworskiem.

O 1 uroczyste otwarcie wystawy w gimnazyjum Nowodworskiem.

O 4 posiedzenia sekcyjne.

Wieczorem przyjęcie przez miasto w sali Towarz. strzeleckiego.

18 lipca, Sobota.

O 7 zwiedzanie miasta i jego zakładów.

O 9 posiedzenia sekcyjne.

O 4 posiedzenia sekcyjne.

O 6 zwiedzenie parku miejskiego imienia Dra Jordana.

O $8^1/_2$ uczta dana przez członków Zjazdu dla Dra Jordana w sali „Sokoła“.

19 lipca, Niedziela.

O 7—10 zwiedzanie miasta.

O $12^1/_2$ wyjazd na wycieczkę do Mnikowa, gdzie przyjęcie przez Towarzystwo Lekarskie Krakowskie. — W razie niepogody raut w sali „Sokoła“.

20 lipca, Poniedziałek.

O 7—9 zwiedzanie miasta.

O 9 posiedzenia sekcyjne.

O 4 drugie posiedzenie ogólne.

O 8 przyjęcie członków Zjazdu przez Komitet gospodarczy w sali „Sokoła“.

Po za Zjazdem.

21 lipca, Wtorek.

Wycieczka do Wieliczki. — Wyjazd do Pragi.

22 lipca, Środa.

Wycieczka do zdrojowisk krajowych pod kierunkiem członka Komitetu gospodarczego Dr. Surzyckiego.

Spis wykładów i referatów zapowiedzianych na posiedzenia sekcyjne.

A) Sekcyje lekarskie.

I) Sekcyja medycyny teoretycznej
(Zagai Prof. Dr. Browicz).

I. Posiedzenie w Piątek dnia 17 Lipca, o godz. 4-tej popołudniu.

Referat. O zatruciach ustroju, wywołanych przez zasady organiczne zwierzęce, ptomainy i leukomainy. Referenci: Dr. Pruszyński, dr. Opieński.

Wykłady: Prof. dr. Mareš. O elektrickém podrazdéni nerwu.

Doc. A. Obrzut. Pochodzenie istoty chromatycznej ciałek ropnych i innych podobnych utworów komórkowych.

Dr. Beck. O zjawiskach elektrycznych w korze mózgu.

W. Szymonowicz. Zakończenie nerwów we włosach dotykowych myszy (z demonstracyą).

II. Posiedzenie w Sobotę dnia 18 Lipca o godzinie 9-tej rano.

Prof. Feigel. Pierwotne raki kończyn, wytworzone w trumnie kostnej (demonstr.)

Prof. Cybulski i kand. med. J. Zanietowski. O zastosowaniu kondenzatora do podrażnienia nerwów i mięśni zamiast przyrządu saneczkowego Du-Bois-Reymonda. Sprawzd. J. Zanietowski.

Prof. A. Obrzut. Histogeneza zwyrodnienia skrobiowatego i szklistego.

Dr. Sawicki. O wpływie pary alkoholu, eteru i chloroformu oraz ciepła i światła na prądy elektryczne żywych tkanek.

Prof. Cybulski. Praktyczny sposób oznaczania czułości galwanometru (z demonstracyją).

Prof. Browicz. 1) O zmianach błony śluzowej gardziela (*pharynx*).

2) Demonstracya zmian jamy nosogardłowej.

III. Posiedzenie w Sobotę dnia 18 Lipca o 4-ej popołudniu.

J. Steinhaus. Wyniki poszukiwań nad wewnątrzjądrowymi i wewnątrzkomórkowymi tworami w guzach złośliwych (mięsakach i rakach).

Doc. Piotrowski. O wpływie związków chemicznych na galwaniczną pobudliwość nerwów.

Dr. Karliński. Poszukiwania nad zachowaniem się prątków durowych w ziemi.

Sobierański (Marburg). Resorbcyja skóry.

Kand. med. J. Zanietowski. Porównawcze badanie pobudliwości rozmaitych nerwów u różnych gatunków zwierząt.

Dr. Kamocki. O odczynach barwnych zwyrodnienia szklistego (z przedstawieniem preparatów drobnowidowych).

IV. Posiedzenie w Poniedziałek dnia 20 Lipca o 9-tej rano.

Kand. med. J. Zduń. Demonstracyja zakończeń nerwu słuchowego w ślimaku zwierząt ssących.

Dr. Kimla. *Degeneratio cystosa renum.*

Dr. Świątecki. Przyczynek do poszukiwań bakteryjologicznych nad tężcem.

Dr. Haskovec. *Chalicosis pulmonum.*

Dr. Kryński. O elementach barwikowych w tkance przyjądrza u człowieka.

Dr. Wojtaszek. O zabójczem działaniu soli żelazowych.

Dr. Beck. O ośrodkach odruchowych części lędźwiowej rdzenia.

Prof. Browicz. Demonstracyja a) Zmian istoty kitowej beleczek mięsnych serca. b) Zmian ciałek czerwonych w ciężkich postaciach niedokrewności.

II. Sekcyja hygieny i medycyny sądowej

(Zagai Prof. Dr. Blumenstok).

Referat: O wyniku badań mikroskopijnych rowków szyjnych u powieszonych i zagardłonych, oraz wartości praktycznej tychże badań pod względem sądowo-lekarskim z przedstawieniem preparatów mikroskopijnych. Referent Dr. Obtułowicz z Buczacza.

Wykłady: Dr. Zawadzki (Warszawa). O wyjałowieniu mleka.

Dr. Kryński: (Kraków). Wyniki badań bakteryjologicznych powietrza w Zakopanem.

Dr. Wachholz (Kraków). O sposobach wykrycia związków sinu w ciałach temiż zatrutych.

Dr. Polak (Warszawa). 1) Wydalanie nieczystości w Warszawie z uwzględnieniem w szczególności nowej kanalizacyi miasta.

2) Stanowisko higijeny w klasyfikacyi nauk.

3) Wiadomość o ankiecie sanitarnej mieszkań warszawskich.

4) Demonstracyja planów szpitala Dzieciątka Jezus w Warszawie.

III. Sekcyja medycyny wewnętrznej.

(Zagai Prof. Dr. Korczyński).

Posiedzenie I. w dniu 17 Lipca popoł.

Referat: O ile ostatnie postępy w rozpoznawaniu chorób żołądka wpłynęły na ich leczenie. Referent Dr. Pruszyński.

Wykłady: Dr. Zawadzki. Wymioty nerwowe, nowy sposób ich leczenia.

Dr. Pacanowski: O wymiotach nerwowych u dorostków.

Dr. Buzdygan i Gluziński: Przyczynek do mikroskopii treści żołądkowej.

Dr. Surzycki: Przyczynek do trawienia skrobi w żołądku.

Dr. Rejchman: Kilka słów o powstawaniu, objawach i leczeniu kamicy żółciowej (Cholelithiasis).

Dr. Zieliński: O opadaniu jelita poprzecznego.

Dr. Pacanowski: O przepłukiwaniu kiszek.

Dr. Arnstein: O biegunce letniej u dzieci (Cholera infantum) pod względem etyologicznym i leczniczym.

Dr. Biegański: O zakładaniu pracowni klinicznych, mikroskopowo-chemicznych przy szpitalach prowincyonalnych.

Posiedzenie II. w dniu 18 Lipca przedpoł.

Referat: O mięszanem zakażeniu z przeważnem uwzględnieniem duru brzusznego. Referent Dr. Dunin.

Wykłady: Dr. Bujwid. Doświadczenia z tuberkuliną na zwierzętach.

Dr. Rajkowski: Środki wymiotne przy leczeniu chorób zakaźnych.

Dr. Sokołowski: Przyczynek do patologii spraw zapalnych migdałów.

Dr. Karliński: O pewnych postaciach żółtaczki gorączkowej.

Dr. Karliński: Temat zastrzeżony.

Dr. Bujwid: Wyniki pięcioletniego stosowania ochronnych szczepień metodą Pasteura w Warszawie.

Dr. Gluziński: Dalsze spostrzeżenia nad powikłaniami ze strony narządu krążenia wśród przebiegu rzeżączki cewki moczowej.

Dr. Kramsztyk: O stosunku między różyczką (rubeolae) a odrą; epidemia różyczki i odry w bezpośrednim po sobie następstwie.

Dr. Wiczkowski: O znaczeniu chlorków w moczu pod względem diagnostycznym i prognostycznym.

Dr. Korczyński: Wniosek odbywania zjazdów polskich internistów.

Posiedzenie III. w dniu 18 Lipca popołudniu.

Referat: Porównanie wyników leczenia dławca za pomocą tracheotomii a intubacyi krtani metodą O'Dwyera. Referenci: Prof. Dr. Jakubowski i Dr. St. Momidłowski.

Wykłady: Dr. Szuman: Kilka uwag o leczeniu dyfteryi za pomocą środków wewnętrznych.

Dr. Heryng: O stosowaniu elektrolizy w chronicznych naciekach gruźliczych w krtani.

Dr. Dobrzycki: Rzecz o klimatoterapii.

Dr. Arnstein: O naparstnicy i lekach pokrewnych w rozedmie płuc.

Dr. Puławski: Spostrzeżenia kliniczne nad zastrzykiwaniami soku jądrowego (metoda Brown-Sequarda).

Dr. Wiczkowski: O bielicy.

Posiedzenie IV. dnia 20 Lipca przed południem.

Referat: O ile skuteczniejsze jest leczenie w krztuścu, miejscowe czy wewnętrzne. Referenci: Dr. Rosenblatt i Dr. Kniaziołucki.

Wykłady: Dr. Fabian: Pogląd na obecny stan nauki o chorobach nerwowych.

Dr. Biegański: Przyczynek do nauki o nerwicach urazowych.

Dr. Piotrowski: O rozpoznawaniu nerwic urazowych.

Dr. W. Momidłowski i Surzycki: O nerwicach urazowych na podstawie przypadków obserwowanych w klinice lekarskiej krakowskiej.

Dr. Goldflam: Przyczynek do obwodowego porażenia nerwu twarzowego

Dr. Jendl: O znaczeniu gruźlicy w etyologii chorób nerwowych.

Dr. Goldflam: Kliniczny przyczynek do etyologii wiądu rdzeniowego.

Dr. Piotrowski: Obecny stan elektroterapii (z demonstracyą przyrządów umieszczonych na wystawie).

Dr. Korczyński: O skrzywieniach stosu pacierzowego w przebiegu nerwobolu kulszowego i zapalenia nerwu kulszowego.

Dr. Buzdygan i Gluziński: Zachowanie się czynności żołądka w różnych postaciach niedokrewności a w szczególności w blednicy.

IV. Sekcyja chirurgiczna.

(Zagai Prof. Dr. Rydygier).

Posiedzenie I. dnia 17 Lipca 1891 o godz. 1 po południu w Uniwersytecie.

(Sala wykładowa Kopernika).

Dr. Obaliński (Kraków): Przyczynek do rozróżniań guzów jamy brzusznej.

Dr. Dembowski (Wilno): Przyczynek do chirurgii jelit.

Dr. Podgórski (Kraków): O wskazaniach do resekcyi jelit pierwszorzędnej. Studyjum kliniczne na podstawie 50-ciu przypadków operowanych w oddziale prof. Obalińskiego.

Dr. Ziembicki (Lwów): Dwadzieścia przypadków wysokiego cięcia pęcherza, wskazania, wyniki.

Dr. Schramm (Lwów): O ostatecznych wynikach po wycięciu macicy rakowatej.

Dr. Kryński (Kraków): O pochodzeniu spraw zapalnych infekcyjnych w otrzewnie.

Dr. Bogdanik (Biała): O zakładaniu opasek ustalających po złamaniu kości.

Dr. Szumann (Toruń): O użyciu lysolu *(lysolum purum)* w chirurgii operacyjnej.

Dr. Orski (Kraków): O tymże przedmiocie.

Dr. Barącz (Lwów): Spostrzeżenia nad znieczuleniem bromkiem etylu w praktyce chirurgicznej na podstawie 180 znieczuleń tym środkiem.

Dr. Wachholz (Kraków): Spostrzeżenia nad narkozą przeważnie chloroformową (z oddziału prof. Obalińskiego).

Dr. Stankiewicz (Warszawa): Cryptorchismus jako przyczyna powstawania tudzież uwięźnięcia przepuklin pachwinowych.

Dr. Raczyński (Kraków): O chirurgicznem leczeniu otoku piersiowego (z oddziału chirurgicznego szpitala św. Ludwika).

Dr. Dembowski (Wilno): 1) Plastyka wobec defektu wargi i policzka.

2) Przyczynek do wycięcia migdałka zajętego rakiem.

Dr. Ziembicki (Lwów): Leczenie gruźlicy stawów podług metody Krausego.

Posiedzenie II. dnia 18 Lipca 1891 r. o godz. 9 rano w klinice chirurgicznej.

Dr. Wehr (Lwów): O molluscum contagiosum (z okazaniem preparatów).

Dr. Szuman (Toruń): Przyczynek do kazuistyki wycięcia nerki gruźliczej (z demonstracyą).

Dr. Trzebicky (Kraków): O stosunkach anatomo-chirurgicznych odbytnicy (z demonstracyami).

Dr. Stankiewicz (Warszawa): 1) O leczeniu genu valgum i genu varum za pomocą wypiłowania odpowiednich kłykciów kości udowej. 2) Demonstracya niektórych narzędzi chirurgicznych.

Dr. Barącz (Lwów): 1) O wartości entero anastomozy za pomocą szwów płytkowych Senna i inwaginacyi w chirurgii żołądka i jelit. (Praca doświadczalna z demonstracyami).

2) O wartości wprowadzania wodoru do przewodu pokarmowego w ranach postrzałowych przeszywających żołądek i jelita w celach rozpoznawczych i pomocniczych przy enterorafii. (Praca doświadczalna z demonstracyami).

Dr. Rydygier (Kraków): O ektopia vesicae (z przedstawieniem operowanych).

V. Sekcyja ginekologiczna.

(Zagai Prof. Dr. Madurowicz).

Referaty: Postępowanie w przypadkach nieustających wymiotów u ciężarnych. Referent: Dr. Kohn (Kraków).

Postępowanie wobec włókniaków macicy. Referenci: Dr. Natanson (Warszawa) i Dr. Cercha (Kraków).

Postępowanie w niestosunku porodowym wyższego stopnia. Referent: Prof. Dr. Mars (Kraków).

O postępowaniu w przypadkach pęknięcia macicy. Referent: Dr. Braun (Kraków).

Wykłady: Prof. Mars (Kraków): O gruczolaku złośliwym macicy.

Dr. Stroynowski (Lwów): O stosunku diabetes mellitus do zmian narządu płciowego niewieściego.

Dr. Sielski (Lwów): Mechaniczne leczenie wypadnięcia macicy.

Dr. Błotnicki (Lwów): O opatrywaniu resztki pępowiny u noworodków.

Dr. Braun (Kraków): Kilka przypadków osteomalacyi, wyleczonych za pomocą wycięcia jajników.

Dr. H. Święcicki (Poznań): 1) O operacyjnem leczeniu tyłozgięć macicy.

2) O zupełnych zrostach pochwy i ich operacyjnem leczeniu.

3) Przyczynek do prawa peryodyczności w przyrodzie i życiu.

Dr. Boryssowicz (Warszawa): Siodełkowaty sposób odjęcia części pochwowej macicy (z demonstracyami).

Dr. Kurtz (Warszawa): O tyolu w ginekologii.

Dr. Czaplicki (Kielce): Przyczynek do leczenia przywlekłego wynicowania macicy.

VI. Sekcyja okulistyczna.

(Zagai Prof. Dr. Rydel).

Referaty: Przyczyny i leczenie oderwania siatkówki. Referent Dr. Wicherkiewicz z Poznania.

Antyseptyka w okulistyce. Referent Dr. Ziemiński z Warszawy.

O leczeniu jaglicy. Referent Dr. Sroczyński z Krakowa.

Wykłady: Dr. Noiszewski: Demonstracya hydroelektrody jedno i dwubiegunowej.

Dr. Kamocki: 1) Przerostowe zapalenie jagodówki (z przedstawieniem preparatów drobnowidowych).

2) O urazowych pęknięciach białkówki w przednim odcinku gałki ocznej (z przedstawieniem preparatów drobnowidowych).

Prof. Dr. Rydel: Przyczynek do rozpoznania niedowidzenia skutkiem zatrucia tytuniowego i wyskokowego.

Dr. Sroczyński: Kilka słów o cięciu celem wydobycia zaćmy twardej.

Dr. Wicherkiewicz: O niezwykłym przebiegu operacyi zaćmy.

Dr. Kramsztyk: O wypadnięciu tęczówki po operacyi zaćmy.

Dr. Mitvalský: O nĕkterých tumorech orbity.

Dr. Talko: Przypadek rozdwojenia nerwu wzrokowego wraz z melanomą (?) wyrostka rzęskowego (Coloboma n. optici melanoma (?) proc. ciliaris.

Dr. Machek: O wrodzonych zaćmieniach rogówki i o wrodzonych zboczeniach soczewki pod względem jej położenia (Ectopia lentis).

VII. Sekcyja weterynarska.

(Zagai Doc. Dr. Walentowicz).

Posiedzenie I. dnia 17 Lipca o 4 po południu.

Referat. Zdanie sprawy komisyi wybranej na ostatnim zjeździe ad hoc dla ułożenia projektu przepisów weterynaryjno-policyjnych i weterynaryjno-sanitarnych w obec perlicy u bydła rogatego. Referent dyr. dr. P. Seifman.

Posiedzenie II. dnia 18 Lipca o godzinie 9 rano.

Referat. O wściekliźnie psów. Referenci prof. St. Królikowski i prof. dr. I. Szpilman.

Wykład: Doc. dr. A. Walentowicz. O walce pasożytów w przewodzie pokarmowym konia.

Posiedzenie III. dnia 18 Lipca o godzinie 4 po południu.

Referat. O znaczeniu hygienicznem mleka, oraz o potrzebie i sposobach kontroli policyjno-weterynarskiej nabiału. Referent prof. dr. I. Szpilman.

Posiedzenie IV. dnia 20 Lipca o godzinie 9 rano.

Referat. O reformie studyów weterynarskich. Referent prof. dr. H. Kadyj.

VIII. Sekcyja farmaceutyczna.

(Zagai Mag. farm. Gralewski).

Bełdowski (Kraków): O chodowaniu maku i otrzymaniu z niego makowca w naszym kraju.

Kłosowski (Zamość): Podręcznik do dochodzeń dobroci leków w ogóle tak pojedynczych jak i złożonych.

Dr. Miczyński (Wieliczka): O koniaku.

Dr. Chodounsky (Praga): O odmianach nemotowych.

B) Sekcye przyrodnicze.

IX. Sekcyja fizyczno-matematyczna.

(Zagai Prof. Dr. Witkowski).

S. Dickstein: 1) O bibliografii nauk matematycznych.

2) Projekt nowej bibliografii matematycznej polskiej XIX stulecia.

3) W sprawie badań nad historyą wiedzy w Polsce.

W. Gosiewski: O zależności zjawisk ze stanowiska teoryi prawdopodobieństwa.

W. Natanson: Pogląd na niektóre nowsze postępy fizyki teoretycznej.

J. Ochorowicz: 1) Wyjaśnienie pomysłu i budowy termomikrofonu.

2) O sposobie wzmocnienia czułości elektroskopu Bohnenbergera.

3) Demonstracyja hypnoskopu.

K. Olearski: 1) Kryterya rozpraszania energii w zjawiskach kołowych.

2) Nowy sposób mierzenia oporów elektrycznych.

Żurawski: O zbieżności jednego z szeregów Wrońskiego.

A. Witkowski: 1) O rozszerzalności powietrza w niskich temperaturach.

2) O mierzeniu niskich temperatur.

J. Zakrzewski: O cieple właściwem i o rozszerzalności ciał stałych,

J. Puzyna: Z teoryi funkcyj.

Wniosek w sprawie muzeum wynalazków.

X. Sekcyja chemiczna.

(Zagai Prof. Dr. Olszewski).

Prof. Rayman (Praga): 1) Chemicko biologické studie.

2) Optické konstanty rhamnosy.

Sekcyje matematyczno-fizyczna, chemiczna i mineralogiczna odbędą w Sobotę dnia 18 Lipca o 4-tej po południu w Zakładzie chemicznym Uniw. Jagiell. posiedzenie wspólne na którem mówić będą:

Prof. Olszewski (Kraków): O skropleniu i zestaleniu gazów t. zw. doskonałych.

2) O widmie absorbcyjnem i o barwie ciekłego tlenu.

3) O ciśnieniu krytycznem wodoru.

Prof. Kreutz: O wpływie niskiej temperatury na przekształcenie się kryształów.

Proff. Olszewski i Witkowski: O własnościach optycznych tlenu płynnego.

XI. Sekcyja mineralogii, geologii i geografii fizycznej.

(Zagai Prof. Dr. Szajnocha).

S. Kontkiewicz: O środkowym oddziale formacyi Jura w południowo-zachodniej Polsce.

L. Syroczyński: O urządzeniu mineralogiczno-geologicznych zbiorów w miastach będących siedzibą władz powiatowych w Galicyi.

K. Angermann: Stosunek źródeł oleju skalnego do tektoniki pokładów.

G. Ossowski: O rezultatach badań dokonanych w jaskiniach krajowych.

F. Bieniasz: O badaniach geologicznych południowo-wschodniej części Podola galicyjskiego.

J. Wisniowski: O faunie mikroskopijnej formacyi jurajskiej okolicy Krakowa.

XII. Sekcyja zoologii i anatomii porównawczej.

(Zagai Prof. Dr. Wierzejski).

Prof. Dr. B. Dybowski (Lwów). 1) Nowa teorya budowy ciała stawonogich i kręgowców.

2) O budowie głowy stawonogich.

3) Nauplius i jego znaczenie w filogenii skorupiaków.

4) Homologia składowych części głowy jesiotra.

Prof. Dr. H. Kadyi (Lwów): O zastósowaniu parafiny w technice anatomicznej.

Doc. Dr. H. Wielowiejski (Lwów): Podział komórek u owadów.

Prof. Dr. A. Wierzejski (Kraków): 1) Rezultaty badań własnych nad wrotkami (Rotatoria) krajowymi.

2) Demonstracye pasożytów skorupiaków mikroskopowych.

3) Sprawa stacyi biologicznej, której założenie uchwalił V. Zjazd przyrodników i lekarzy.

Dr. J. Nussbaum (Warszawa): 1) Przyczynek do morfologii równonogich.

2) Przyczynek do morfologii łożyska u gryzoniów.

Dr. M. Kowalewski (Dublany): Przyczynek do rozwoju ryb kostnoszkieletowych.

Dr. Ign. Petelenz (Sambor): 1) Przyczynek do teratologii: Podwójna tchawica u kaczki.

2) Budowa prącia wydry, mianowicie budowa kostki prąciowej.

Dr. F i s z e r (Kraków): Krytyczny pogląd na systematykę przekopnic.

J. D z i ę d z i e l e w i c z (Kołomyja): Z biologii sieciówek (z demonstracyami).

Dr. W. K u l c z y c k i (Lwów): Mięśnie skórne u psa.

A. P a l m i r s k i (Warszawa): Przyczynek do anatomii zoëy Kraba (Maja squinado).

S. C a v a n n a, (Lwów): Homologia składowych części głowy ssawców.

Wł. S z y m o n o w i c z (Kraków): Cyclops astomus rhynchaenus, potwór świni domowej (z demonstracyami).

M. G r o c h o w s k i (Lwów): Homologia składowych części głowy motyla.

XIII. Sekcyja botaniki.

(Zagai Prof. Dr. Rostafiński).

E. J a n c z e w s k i: O paru mieszańcach zawilców.

W ł a d y s ł a w R o t h e r t: O nowym grzybku pozbawionym zarodników.

J ó z e f R o s t a f i ń s k i: Który gatunek dyni jest pochodzenia azyatyckiego.

K. Ł a p c z y ń s k i: Próba nowej metody nazywania ustrojów uorganizowanych.

M. R a c i b o r s k i: 1) Nasze sosny.

2) Kilka uwag o rozmieszczeniu geograficznem glonów słodkowodnych.

3) Zbiór polskich grzybów pasożytnych.

4) Projekt utworzenia komitetu redakcyjnego flory polskiej.

XIV. Sekcyja antropologii.

(Zagai JEx. Dr. Majer).

Sekcyja antropologiczna ma zamiar prócz licznych komunikatów swoich członków rozejrzeć się w dotychczasowych pracach na polu umiejętności antropologicznych w najszerszem tego słowa znaczeniu, t. j. antropologii fizycznej, archeologii przedhistorycznej i etnografii, a zwłaszcza zastanowić się nad potrzebą założenia w Galicyi towarzystwa etnograficznego i odpowiedniego muzeum, — referaty pod temi ostatniemi względami objęli pp. Dr. K a r ł o w i c z i S. U d z i e l a.

XV. Sekcyja psychologiczna.

(Zagai Prof. Dr. Cybulski).

Posiedzenie I. w Piątek 17 Lipca o godz. 4-tej po południu.

P. M a h r b u r g: Teoryje uczuć elementarnych.

P. D a w i d: Patologija pedagogiczna jako nauka o wadach umysłu i charakteru dziecięcego.

Dr. Z ł o t n i c k i: O mechanizmie uwagi.

Posiedzenie II. w Sobotę dnia 18 Lipca o godz. 9-tej rano.

Doc. R a c i b o r s k i: O wartości mierzenia objawów psychicznych.

Dr. O c h o r o w i c z: O stosunku psychologii do medycyny.

P. M a h r b u r g: Apercepcyje i automatyzm psychofizyjologiczny.

Posiedzenie III. w Sobotę dnia 18 Lipca o godz. 4-tej po południu.

Dr. N o i s z e w s k i: Demonstracya przyrządu służącego do mierzenia czucia bólu.

P. M a h r b u r g: Wzruszenia i ich wyrazy.

Dr. R u b c z y ń s k i: Teoryja poznania arystotelików wobec badań etnopsychologicznych nad początkami mitu i mowy.

Posiedzenie IV. w Poniedziałek dnia 20 Lipca o godz. 9-tej rano.

Dr. N o i s z e w s k i: Demonstracya topotermoestezyjometru.

Dr. M a s s o n i u s: Psychologija i teoryja poznania.

P. D a w i d: Czy jest pożądane i w jakiej formie nauczanie psychologii w szkole średniej.

Program I. posiedzenia.

1. Zagajenie i otwarcie Zjazdu przez przewodniczącego Wydziału gospodarczego dra J. R o s t a f i ń s k i e g o.
2. Wybór prezesów honorowych, przewodniczących, ich zastępców, oraz sekretarzy ogólnych posiedzeń.
3. Przemowa prezydenta miasta.
4. Sekretarz Wydziału gospodarczego dr. A. Z a r e w i c z odczyta spis delegacyj, oraz nadeszłe pisma i telegramy.
5. Odczyt prof. dr. I. B a r a n o w s k i e g o: Metody badania przyrodniczego w stosunku do zadań klinicznych.
6. Wybór sędziów do ocenienia przedmiotów i przyznania nagród na wystawie przyrodniczo-lekarskiej. Dr. Z a r e w i c z.
7. Wybór Komisyi do zaproponowania miejsca przyszłego Zjazdu i zaproszenie na otwarcie Wystawy. Dr. J. R o s t a f i ń s k i.

Wiadomości dotyczące sekcyi.

Rozmieszczenie sekcyj

w Collegium Novum.

Sekcyja	I	(Medycyny teoret.)	I piętro sala Nr. 39.
„	II	(Higijeny i med. sądow.)	I p. s. Nr. 32.
„	III	(Medyc. wewnętrznej)	I piętro (aula).
„	IV	(Chirurgiczna)	II p. s. Nr. 62.
„	V	(Gynekologiczna). . .	I p. s. Nr. 40.
„	VI	(Okulistyczna). . . .	I p. s. Nr. 34.
„	VII	(Weterynarska) . . .	I p. s. Nr. 43.
„	VIII	(Farmaceutyczna) . .	I p. s Nr. 35.
„	IX	(Fizyczno-matematyczna)	I p. s. Nr. 31.
„	X	(Chemiczna)	I p. s. Nr. 33.
„	XI	(Mineralogii, geologii, geogr.-fizycznej) . .	parter s. Nr. 5.
„	XII	(Zoologii i anat. porów.)	parter s. Nr. 3.
„	XIII	(Botaniki)	parter s. Nr. 2.
„	XIV	(Antropologii)	I p. s. Nr. 41.
„	XV	(Psychologiczna) . . .	II p. s. Nr. 66.

Sekcyja medycyny wewnętrznej.

Komitet przygotowawczy Sekcyi medycyny wewnętrznej przedłoży Sekcyi następujące wnioski:

1. Porządek dzienny niewyczerpany na jednem posiedzeniu, przechodzi na następne posiedzenie.

2. Każdy z referentów przemawiać może najwyżej 25 minut. Każdy wykład trwać może co najwyżej 15 minut. W dyskusyi można zabierać głos tylko dwa razy, a za każdym razem nie dłużej jak 10 minut.

Prof. Dr. Koczyński
Przewodniczący Kom przyg. Sek. med. wewn.

Sekcyje fizyczno-matematyczna, chemiczna i mineralogiczna odbędą w Sobotę dnia 18 Lipca o godz. 4 po poł. w Zakładzie chemicznym Uniw. Jagiell. posiedzenie wspólne, na którem będą mieli wykłady proff. Olszewski, Witkowski i Kreutz.

Wystawa przyrodniczo-lekarska.

Historya wystaw przyrodniczo-lekarskich jest krótka, bo też i czas od ich powstania niedługi. Zaproponował je Dr. Baraniecki i urządził pierwszą w r. 1869 podczas I zjazdu lekarzy i przyrodników polskich. Gdy tę myśl w gronie lekarzy wówczas poruszył, wyśmiewano go, twierdząc, że nie mamy co pokazywać i prawie że się od wystawy zupełnie usunięto, tak iż nawet w programie owego I zjazdu nie ma o wystawie ani słowa. Dr. Baraniecki niezrażony, jak postanowił, tak też własnemi funduszami wystawę urządził. Gdy ją otwarto, wszyscy nabrali przekonania do wystawy, bo zobaczyli, że już wtedy było co wystawiać, a w sprawozdaniu I. zjazdu pisze Dr. J. Majer o owej wystawie, że była dziełem udanem. Odtąd aż do dnia dzisiejszego, a więc przez lat dwadzieścia dwa urządzono takich wystaw pięć, co jak na nasze stosunki trzeba powiedzieć, że dużo, a do tego dodać musimy, że co następna wystawa, to obfitsza i bogatsza. Myśl więc Dr. Baranieckiego, ubrana w ciało przez niego, wywalczyła sobie i to w krótkim czasie prawo obywatelstwa, tak że obecnie trudnoby było wyobrazić sobie zjazd bez wystawy, bo koniec końców jest to punkt ciężkości na zjeździe. Pierwotny program przez Dr. Baranieckiego dla pierwszej wystawy ułożony niby zmieniono we Lwowie i w Warszawie, ale zmieniono w formie, bo treść została ta sama. Inaczej rzecz ugrupowano, inaczej ochrzczono. We Lwowie wystawa nosiła nazwę wystawy hygieniczno-lekarskiej i dydaktyczno-przyrodniczej, w Warszawie po prostu hygienicznej. Wziąwszy jednak katalogi ze wszystkich tych wystaw w rękę i przypatrzywszy się im okiem krytycznym, widzimy że są to wszystko te same rzeczy co w pierwszym katalogu z wystawy Dr. Baranieckiego, omal że nie ci sami wystawcy, tylko że inaczej nazwano grupy, inaczej rozłożono przedmioty. Wystawę naszą i dla tradycyi i przez szacunek dla Czcigodnego Nestora i Projektodawcy wystaw, a kto wie czy i nie najracyonalniej, urządzono prawie zupełnie według pierwotnego programu przez Dr. Baranieckiego ułożonego. Dodaliśmy do niej, na życzenie i wniosek sekcyi fizyczno-matematycznej, dział naukowych wynalazków polskich, które zdolne są przyczynić się do wytworzenia obrazu, o ile można zupełnego, historyi wynalazczej działalności Polaków.

Wystawę obecną urządzono w bardzo zniszczonym budynku gimnazyum św. Anny i tylko zupełny brak innego odpowiedniejszego na ten cel miejsca w śródmieściu, skłonił Wydział gospodarczy do zdecydowania się na to gimnazyum. Staranna dekoracya i bardzo trudna, porobione niektóre konieczne naprawy, zrobiły lokal ten dla wystawy możebnym a same przedmioty wystawione swoją wartością pokrywają i wynagradzają braki budynku.

W jedenastu salach szkolnych rozmieszczono bogaty materyał przez wystawców nadesłany, dwunastą zajął bufet, trzynastą biuro wystawy. Wystawa rozpoczyna się na parterze od strony ulicy św. Anny. Tutaj zajęły miejsce zdrojowiska krajowe, które w niebywałej ilości, bo prawie w komplecie, znajdują się na wystawie. Salę obok znajdującą się zajmuje 1500 dzieł lekarskich i przyrodniczych w ostatnim dziesięcioleciu wydanych. Następuje sala nauk przyrodniczych, a więc preparaty i okazy z zoologii, botaniki, mineralogii i geologii. Następna mieści wystawę szpitala św. Ludwika i Łazarza, domu zdrowia Dra Gwiazdomorskiego, gabinet elektroterapeutyczny Dra Piotrowskiego. Wystawa sanitarna gminy Miasta Krakowa zajmuje olbrzymią salę, gdyż oprócz rzeczy, które w Turynie tak ogólne zyskały uznanie, pomieszczono obecnie jeszcze te przedmioty, które gmina kosztem 200 złr. umyślnie dla wystawy obecnej sporządzić poleciła. W tej też sali, z powodu braku innego pomieszczenia, znajdują się prześliczne blacharskie wyroby Markusa i żelazne Staszczyka, dostawcy dla kliniki Prof. Rydygiera i Prof. Obalińskiego. W następnej sali znajduje się bufet. Na pierwszem piętrze sala duża narożna od strony plantacyj mieści pokarmy i napoje zdrowotne, tutaj więc między innymi znajdujemy fabrykę izdebnicką wódek zdrowotnych, wódki z Gniezna Kasprowicza, pierniki Czyńskiego, mleczarnią Dobrzyńskiej, która ulepszonym już przez swego chemika sposobem Dra Soxleta mleko sterylizuje. Najobfitszy dział i najpiękniejszy, jakiego może dotychczas na wystawach nie widziano, jest dział instrumentów chirurgicznych. Biasion, Knapiński (młoda firma krakowska), Balukiewicz z Warszawy i W. A. Kasprowicz z Poznania, to główni tej grupy reprezentanci. Patrząc na te rzeczy skończonej dobroci, nieustępujące a nawet przewyższające wyroby obce, chciałoby się koniecznie wszystkim pesymistom, którzy podają w wątpliwość użyteczność takich wystaw, powiedzieć, że to co myślą i mówią to nieprawda.

O wynalazkach polskich, do których sali wchodzimy, musimy na tem miejscu nieco obszerniej pomówić. Rozproszeni po całym świecie Polacy, wybitni zdolnościami wrodzonemi, pozostawiają wszędzie gdzie przebywają ślady twórczości swojego umysłu. Gdy nie posiadając własnego rządu, jak inne bogate i szczęśliwe narody, jesteśmy plemieniem, które dobijać się musi wśród innych, by się z niem liczono, by je szanowano, uznawano a przynajmniej o niem nie zapomniano, nieprzedawnionych nigdy praw politycznej odrębności nie kwestyjonowano, musimy się starać wszystko co nasze własne, cośmy na drodze pracy duchowej zdobyli, zachować od zagłady, musimy to szanować, skupiać, zbierać, gromadzić, abyśmy każdej chwili byli w stanie zliczyć i zrobić bilans naszych usiłowań i ich skuteczności. Wielką część tych naszych wrodzonych zdolności umieścili przodkowie nasi w pomysłach naukowych. Niejednokrotnie w obec naszej nieporadności obcy nasze pomysły wyzyskali i sobie

jeszcze własność ich uzurpowali, czas by więc był wielki, aby w chwili, kiedy naród nasz ocknął się z letargu czy oszołomienia, kiedy wstąpił na drogę właściwą poważnej pracy, policzyć wszystkie te zdobycze, któreśmy zyskali na tem polu nauki i ciągłej pracy zawodów naszych.

To była przewodnia myśl sekcyi fizyczno-matematycznej, a nasunęła ona się uczonym naszym, gdy spostrzegli, że na każdym prawie kroku w nauce spotyka się nazwiska polskie, że więc ci Polacy także, a nietylko Niemcy, Francuzi, Holendrzy, Anglicy nieco w tym kierunku zdziałali. Nie na tem jednakże koniec, aby to wszystko przez Polaków wynalezione, obmyślane, na jednę chwilę na czas wystawy zebrać! P. Dickstein z Warszawy poszedł w tym kierunku jeszcze dalej, a w listach pisanych do dyrektora wystawy Dra Śliwińskiego poruszył myśl wielkiej dla nas Polaków doniosłości, mianowicie myśl utworzenia Muzeum wynalazków polskich. Nie przypuszczamy, aby istniał na całym obszarze ziem polskich człowiek, do któregoby ta myśl nie przemówiła serdecznie. Matkę wynalazków, jak ją nazywa przysłowie, ową potrzebę czujemy wszyscy i wszędzie, mamy jej aż zanadto; wynalazki te, to jej dzieci, czyż nie powinniśmy się niemi zaopiekować? To narodowy nasz obowiązek! Nie wątpię, że słowa tu napisane poruszą między czytelnikami, członkami zjazdu, serca żywiej bijące i że się znajdą ochotni, którzy coś niecoś zechcą ofiarować na utworzenie takiego Muzeum wynalazków polskich, a wtedy bezwątpienia tak poważna korporacya, jak Rada Miasta Krakowa, która zawsze przykładała rękę do wszystkiego, co piękne, szlachetne i patryotyczne, weźmie Muzeum także w opiekę, dochowa je do chwili zamierzonego wybudowania gmachu na Muzeum techniczno-przemysłowe i tam złoży te skarby umysłowej działalności Polaków.

W dalszym ciągu spotykamy na wystawie nader obficie reprezentowany dział wyrobów chemicznych i farmaceutycznych. Tu wybitne miejsce zajmuje Maryan Zahradnik, fabrykant kapsułek pod nazwą Hygea. Odznaczany na wszystkich prawie wystawach w kraju i zagranicą wystąpił tym razem *hors concours* i wystąpił świetnie. W oknie widnieje olbrzymi transparent z kapsułek kolorowych, obok dąb, na którym żołędzie z kapsułek, służący za podstawę pieknej grupie z terakoty »Recipe.« Całość przepyszna, smaczna i dowcipna. P. Zahradnik wyrabia jednakże nietylko kapsułki, ale w wolnych chwilach od zajęć wymyśla, stwarza dowcipne i praktyczne rzeczy, jak np. na wystawie się znajdującą szafkę na trucizny. Wobec takiej szafki już nie istnieje pomyłka — z pomyłki nikt nie ulegnie otruciu. Przypatrując się temu zbliska, nabieramy koniecznej ochoty zaproponowania Wysokiemu Rządowi, aby nareszcie raz już mogąc tak skuteczną tamę położyć pomyłkom, nakazał, by wszystkie apteki z całego Państwa w szafki Zahradnika były zaopatrzone. O innych pomysłach tego wystawcy zamilczmy, bo ostatecznie trzeba być na wystawie, aby to wszystko, co tam się znajduje, zobaczywszy, można należycie ocenić.

Nowych rzeczy dotąd niewidzianych znajdujemy w niektórych kierunkach na wystawie więcej zgromadzonych, niż na niejednej wystawie powszechnej. Wynalazek prof. Teichmanna, owe od 30 lat na deszczułkach leżące bez przykrycia, bez szkła, spirytusu lub jakiegokolwiek innego aparatu, chrząszcze, ryby, żaby, jaszczurki i węże, wyglądające, jakby dzisiaj zostały złapane, toż to jedno więcej warte, jak kilka innych całych wystaw razem, a do tego sposób ten konserwowania obecnie już ogłoszony publicznie w katalogu wystawy. Że sposób to jest nadzwyczajny i nieznany, dowodzą tego liczne listy, które prof. Teichmann z głębi Rosyi i Niemiec otrzymuje z zapytaniem od zoologów o ten swój sposób i jego objaśnienie. Znajdą je w katalogu wystawy. — Jednym także z wielu innych tak w wysokim stopniu interesujących przedmiotów na wystawie i zupełnie nowym jest »Depolaryzator« Armanda Iwanowskiego z Warszawy. Przyrząd to mały niedochodzący 1 m. kwadr., będący źródłem całkiem nowem dla światła elektrycznego, które bez jakiegokolwiek motoru, bez pary, gazu, elektro dynamomaszyny, można mieć aż do maximum w dowolnej sile. Wynalazca p. Iwanowski osobiście będzie przyrząd ten objaśniał, a w numerze 2-gim naszego pisma nie omieszkamy o dniu i godzinie przeznaczonych na experymenta z depolaryzatorem Członków zjazdu zawiadomić.

Toby był w krótkości pobieżny opis wystawy.

Na zakończenie winniśmy zanotować ku pamięci, że wystawa obecna została urządzona przez Dra Śliwińskiego bez wszelkiej czynnej od kogokolwiek pomocy. Sił trzeba było nadludzkich i zaparcia się siebie a poświęcenia zupełnego osoby swojej dla publicznego dobra, aby to wszystko zgromadzić i w sposób dla tak wielkiej ilości osób przystępny przedstawić.

Porządek

zwiedzania Krakowa przez członków i uczestników VI. Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich.

Punkt zborny zawsze w arkadzie środkowej Sukiennic od stony kościoła Maryackiego na przejściu z ulicy Szewskiej w Sienną.

Uprasza się wobec krótkości czasu o jak **największą punktualność co do czasu.**

Piątek 17 Lipca. Katedra na Wawelu. Zbieramy się o **trzy kwadranse na 6 wieczorem.**

Sobota 18 Lipca. Rzeźnia, zakład desinfekcyjny miejski. Park Talardowski w czynności. Główna stacya miejskiego telegrafu pożarnego. Stacya ratunkowa. Muzeum XX. Czartoryskich. Zbieramy się o **7-mej rano.**

Niedziela 19 Lipca. Szpital wojskowy. Szpital św. Łazarza. Klinika chirurgiczna. Szpital św. Ludwika. Zakład Helclów. Zakład Dra Żuławskiego. Zakład Dra Gwiazdomorskiego. Zbieramy się o **7-mej rano.**

Poniedziałek 20 Lipca. Kościół Maryacki. Muzeum Dra Baranieckiego. Biblioteka uniwersytecka. Zbiory przyrodnicze uniwersyteckie. Zbieramy się o **7-mej rano.**

Zwraca się uwagę, iż w Rynku głównym, a nawet w samych Sukiennicach, znajdują się kawiarnie pierwszorzędne wczas otwierane.

Prof. Dr. S. Domański.

Wspólna fotografia.

Chcąc pozostawić ślad po zjeździe lekarzy i przyrodników polskich w Krakowie a każdemu członkowi i uczestnikowi ułatwić nabycie miłej ze zjazdu pamiątki Wydział gospodarczy upoważnił podpisanego do zajęcia się spo-

rządzeniem wspólnej fotografii. Fotografię tę wykona pierwszorzędny zakład fotograficzny Bizańskiego przy ulicy Szczepańskiej w Krakowie.

Gdy przedewszystkiem zależy na tem, aby na wspólnej fotografii znaleźli się wszyscy bez wyjątku członkowie i uczestnicy zjazdu a będą rodziny, z których kilka osób będzie uczestnikami zjazdu mających prawo do figurowania na wspólnej fotografii, jeden zaś egzemplarz wielkiej takiej grupy im wystarczy, postanowiono co następuje:

1. Olbrzymich rozmiarów egzemplarz grupy fotograficznej kosztuje 3 złr. 50 ct. (Jest to cena niższa, aniżeli gdziekolwiek się praktykowało).

2. Kto grupy fotograficznej mieć sobie nie życzy, a jednak na niej figurować ma prawo płaci 50 ct.

3. Każdy członek i uczestnik zjazdu składa fotografię swoją podpisaną wyraźnie na odwrotnej stronie z dokładnym adresem.

4. Kto fotografii nie posiada, może być bez względu na to czy złożył 3 złr. 50 ct. czy tylko 50 ct. fotografowany bezpłatnie w zakładzie Bizańskiego za wylegitymowaniem się tamże kwitem wniesionej opłaty.

5. Jest do życzenia, aby jak największa ilość członków i uczestników zjazdu złożyła swoje fotografie, bo trudno jest bardzo a nawet mogłoby być niewykonalnem odfotografować w przeciągu trzech dni do tysiąca osób.

6. Upraszа się miejscowych i te osoby, które z łatwością nawet po zjeździe, lecz nie później jak do 1 Sierpnia b. r., fotografie swoje nadesłać mogą, aby pierwszeństwo fotografowania się zostawili tym, co do nas na te trzy dni zjazdu przybyli a swojej fotografii nie posiadają, tem więcej że dla miejscowych będzie fotograf robił zdjęcia przy tych samych ustępstwach aż do 1-go Sierpnia b. r. Fotograf funkcyonować będzie od godziny 6-tej rano do 8-mej wieczór w atelier przy ulicy Szczepańskiej.

7. Pieniądze i fotografie odbierać się będzie w biurze wystawy w gimnazyum św. Anny przez cały dzień od wczesnego rana do późnej nocy i będzie się wydawać kwity, które będą służyły za legitymacyę u fotografa, jako też za dowód potrzebny do odebrania fotografii wspólnej.

8. Zakład Bizańskiego obniżył znacznie ceny fotografii dla tych, którzy grupę nabędą a mianowicie: Osoby te mogą się fotografować w zakładzie przez czas zjazdu aż do 1-go Sierpnia b. r. po cenie za pół tuzina fotografij 2 złr. 50 ct. za tuzin 4 złr.

9. Fotografia wspólna będzie tych rozmiarów, że gdyby nawet 1000 osób się na niej znalazło to głowy nie wypadną za małe a zakład Bizańskiego ręczy za najdoskonalsze wykonanie.

10. Wszelkie z fotografią styczność mające interesa, załatwia biuro wystawy przyrodniczo-lekarskiej w gimnazyum św. Anny lub podpisany dyrektor wystawy,

Dr. Michał Śliwiński.

Informacye.

Biuro Redakcyi Dziennika VI Zjazdu Lekarzy i Przyrodników polskich znajduje się w Drukarni Uniwersyteckiej (Ul. Wolska Nr. 9).

Biuro Wydziału gospodarczego VI Zjazdu Lekarzy i Przyrodników polskich znajduje sie w Nowym gmachu Uniwersytetu *(Collegium novum)* na parterze na końcu lewego korytarza pod Nr. 6.

Biuro Zjazdu otwarte będzie od godziny 7 rano do godziny 6 po południu.

W godzinach tych Biuro:

1) Załatwiać będzie wpis na Członków Zjazdu.

2) Wydawać za okazaniem karty legitymacyjnej:
   a) Odznaki,
   b) Przewodnik po Krakowie,
   c) Dziennik Zjazdu,
   d) Bilety na przyjęcie urządone w dniu 17 Lipca przez miasto Kraków
   e) Bilety na przyjęcie urządzone przez Wydział gospodarczy w dniu 20 Lipca.

3) Sprzedawać:
   a) Bilety na ucztę dla dra Jordana, mającą się odbyć w dniu 18 Lipca r. b. po cenie 6 złr od osoby.
   b) Bilety (po 2 złr.) na wycieczkę do Mnikowa, urządzoną w Niedzielę d. 19 b. m. przez Towarzystwo lekarskie krak.

4) Udzielać informacyj dotyczących Zjazdu.

W Collegium Novum urządzonym będzie przez dni Zjazdu bufet w korytarzu tylnym.

Uczta dla Dr. Jordana. Wydział gospodarczy VI. Zjazdu lekarzy i przyrodników otrzymał następującą odezwę:

„Niżej podpisani członkowie VI. Zjazdu, w celu uczczenia zasług Dra Jordana, twórcy parku dla zabaw i ćwiczeń dziecinnych, oraz założyciela Towarzystwa opieki zdrowia, chcąc zarazem zaznaczyć: że rozwijanie sił fizycznych młodszego pokolenia jest dziś naglącą potrzebą naszego społeczeństwa, zapraszają kolegów do wzięcia jak najliczniejszego udziału w składkowej uczcie na cześć Dra H. Jordana.

Warszawa, Lwów, Poznań, Kraków.

J. Baranowski, W. Gajkiewicz, M. Jakubowski, E. Janczewski, Z. Krówczyński, M. Madurowicz, B. Radziszewski, A. Ślósarski, H. Święcicki, B. Wicherkiewicz".

W myśl tej odezwy wstawiono w program ucztę na cześć Dr. Jordana. — Bilety na nią są do nabycia w Biurze Wydziału gospodarczego po 6 złr. od osoby do 6 godziny w Piątek wieczór.

Wystawa. Członkowie i wystawcy mają wstęp wolny. — Jednorazowy bilet wstępu kosztuje 30 ct. — w dzień otwarcia 1 złr.

Cena katalogu Wystawy przyrodniczo-lekarskiej wynosi 30 ct.

Zwiedzanie zakładu anatomii opisowej. Budynek anatomiczny i muzem anatomiczne Prof. Teichmana zwiedzać można codziennie przez cały dzień. Objaśnienie dawać będzie w zastępstwie chorego Prof. Teichmana, asystent tegoż Dr. Karpiński codziennie od 1—2 w południe.

Wieliczka. Z okazyi zjazdu przyrodników i lekarzy urządzonem będzie **we wtorek dnia 21 lipca 1891 r.** na cele dobroczynne zwiedzenie sławnych w całym świecie kopalń wielickich. W tym celu będzie kopalnia rzęsiście oświetloną, a nadto uromaicą pobyt Szan. Publiczności w kopalni ognie sztuczne i jazda piekielna.

Ponieważ w tym dniu tylko 400 osób w dwóch oddziałach po 200 osób kopalnię zwiedzić może, dla tego podaje się do wiadomości Szanownej P. T. Publiczności, że biletów wyłącznie w Krakowie w księgarni S A. Krzyżanowskiego (Rynek linia A-B), oraz w Wieliczce przy kasie nabyć można.

Cena biletu dla jednej osoby 2 złr. 50 ct. bez zjazdu i wyjazdu machiną parową. Bilet dla jednej osoby ze zjazdem i wyjazdem machiną parową 2 złr. 80 ct. Wejście i zjazd do kopalni odbywa się o godzinie 1 i o godzinie 1½ po południu.

Pociąg osobowy odchodzi z Krakowa do Wieliczki o godzinie 11 min. 45 przed południem, a z Wieliczki do Krakowa o godzinie 6 min. 55 wieczorem.

Przewodnik ilustrowany kopalni nabyć można przy zakupnie biletów. Komitet.

Do

Szanownych Członków i Uczestników VI Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich.

Towarzystwo lekarskie krakowskie, pragnąc urozmaicić Zjazd zwiedzeniem pięknych okolic Krakowa, ma zaszczyt zaprosić Szanownych Członków i Uczestników Zjazdu *) na przyjęcie w „Skałach Mnikowskich" w niedzielę dnia 19 b. m. po południu.

Odjazd osobnym pociągiem z głównego dworca w Krakowie **o g. 12½** (czas krakowski) do stacyi **Zabierzów**, zkąd jazda podwodami przez Szczyglice (Skała Kmity), Balice i Morawicę **do Mnikowa. Z Mnikowa** wieczorem odjazd podwodami przez Zwierzyniec Tenczyński do stacyi kolejowej **w Krzeszowicach**, zkąd **o g. 10-tej** w. osobnym pociągiem powrót do Krakowa. Przybycie do Krakowa **przed 11 g. w.**

Na wycieczkę tę zapisywać się należy w biurze Komitetu gospodarczego do Soboty 18 b. m. (6 g. wieczór), składając 2 złr. jako należytość kosztów podróży (kolej i podwody).

W razie niepogody natomiast **raut** w sali „Sokoła" o g. 8 wieczór **).

Doc. dr. Ponikło
wiceprezes Tow. lek. krak.

Prof. dr. Gluziński
prezes Tow. lek. krak.

Dr. A. Kwaśnicki
sekretarz stały Tow. lek. krak.

Wydział Resursy obywatelskiej ma zaszczyt zawiadomić Szanownych Członków VI Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich, iż lokal Resursy (Rynek l. 19, I piętro) przez czas Zjazdu jest dla nich otwartym od godziny 10 przed południem do 1 w nocy.

J. Federowicz
sekretarz.

Muczkowski
prezes.

Kursa z dnia 15 Lipca 1891 r.

	Płacą	Żądają.
Ruble za 100 rs.	129 złr.	130 złr.
Marki za 100 m.	57 złr. 25 c.	58 złr.
Franki za 100 fr.	46 złr. 50 c.	46 złr. 75 c.

*) Każdemu z Członków i Uczestników Zjazdu w wycieczce towarzyszyć mogą Panie do rodziny należące, a nie będące uczestniczkami Zjazdu za złożeniem wkładki po 4 złr. od osoby.

**) W przypadku zaniechania wycieczki i zastąpienia jej rautem, Członkom i Uczestnikom, jak również Paniom towarzyszącym, należytość kosztów podróży w kwocie 2 zlr, za zwrotem biletów w biurze Komitetu zwróconą będzie.

Pociągi na kolejach żelaznych w Krakowie.

Odchodzą z Krakowa		Przychodzą do Krakowa
	Kolej Północna Cesarza Ferdynanda w kierunku do Wiednia lub od Wiednia. Godziny przybycia i odjazdu według zegaru pragskiego idącego o 22 minut później niż krakowski.	
*6·55 rano	Kuryjerski	* 8·42 wiecz.
9·37 wiecz.	Pospieszny	+ 7·25 rano
+*5·37 rano	Osobowy	* 9·42 wiecz.
+*9·25 rano	„	7·05 rano (z Oświęcimia)
3·05 popoł.	„	+ 9·46 rano
+ 6·35 popoł.	„	+ 5·— popoł.
	* także w kierunku do Prus lub z Prus + także w kierunku do Warszawy lub z Warszawy.	
	Kolej Karola Ludwika w kierunku do Lwowa lub od Lwowa. Godziny przybycia i odjazdu według zegaru peszteńskiego idącego o 22 minut później niż krakowski.	
7·59 rano	Pospieszny	9·38 wiecz.
10·46 przed p.	Osobowy	2·33 popoł.
10·43 wieczór	„	6·30 rano
6·15 rano	Mięszany	6·— wiecz.
	w kierunku do Tarnowa lub od Tarnowa.	
4·15 popoł.	Osobowy	11·14 przed p.
9·39 wieczór	„	5·15 rano
	w kierunku do Wieliczki lub od Wieliczki	
11·45 przed p.	Mięszany	7·35 rano
	Kolej państwowa * według zegaru peszteńskiego, + według zegaru pragskiego.	
* 7·59 rano	Pospieszny przez Podgórze do Mszany dolnej (Rabki, Chabówki) a przez Tarnów do Orłowa (Szczawnicy, Krynicy)	* 7·35 wiecz. * 9·38 wiecz
+9·— rano	Osobowy do Bielska, Żywca, Zwardonia, Wiednia, Pesztu, Nowego Sącza, Orłowa, Chyrowa i Stryja	+ 4·12 popoł.
+2·05 popoł.	Osobowy do Oświęcimia, Wiednia	+10·37 prz. p.
* 4·15 popoł.	Osobowy do Żywca, Mszany dolnej (Chabówki, Rabki)	* 5·15 rano
+ 6·55 wiecz.	Mięszany do Nowego Sącza, Chyrowa i Stryja	+ 6·02 rano
* 9·39 wiecz.	Osobowy do Orłowa (przez Tarnów do Szczawnicy, Krynicy)	* 5·45 rano

---

Tramway Krakowski.

Linija: Most podgórski — Dworzec kolei żelaznej mająca długości 2800 m. jest na 3 sekcyje podzieloną:
I. Most-Wawel. II. Wawel-Rynek. III. Rynek-Dworzec.
Wagony kursują co 10 minut.

Cena:

	I. Klasa.	II. Klasa.
Przejazd 1 sekcyi	4 cnt.	3 cnt.
„ dwu sekcyj	8 cnt.	6 cnt.
„ całej przestrzeni	12 cnt.	8 cnt.

Przystanki: Sekcyja I. 1) Most podgórski. 2) Kazimierz, Ratusz. 3) Kazimierz, ul. Józefa. 4) Stradom, ul. Dietla. 5) Stradom, Kościół XX. Misyjonarzy. 6) Wawel. Sekcyja II. 7) Ul. Grodzka, Kościół św. Piotra. 8) Ul. Grodzka, Magistrat. 9) Rynek, ul. Sienna, Sukiennice. Sekcyja III. 10) Ul. Floryjańska, Hotel pod Różą. 11) Rondel Floryjański, Kleparz. 12) Dworzec kolejowy.

Należytość płaci się przy wsiadaniu. Bilet należy zachować aż do końca jazdy i na żądanie Kontrolera okazać. Wysiadając uprasza się bilet zniszczyć.

Cennik jazdy dla dorożek dwukonnych.

I. W obrębie miasta Krakowa, Podgórza i Półwsia Zwierzynieckiego, aż do klasztoru tamtejszego i na cmentarz płaci się:

	złr.	ct.
1) za kwadrans jazdy lub czekania	—	30
2) za użycie dorożki przez pół godziny	—	50
3) za użycie dorożki przez godzinę	1	—
4) za użycie dorożki przez każde następujące pół godziny .	—	35
a) od 10 godziny wieczorem do 6 zrana powyższe taksy należy opłacać o połowę wyżej.		
b) w razie krótszego użycia, należy się zapłata za cały kwadrans.		
5) za jazdę z dworca kolei żelaznej, czy to w dzień, czyto w nocy, bez względu na ilość osób jadących, z pakunkami lub bez nich	—	70
6) za czas czekania opłaca się tak samo jak za czas jazdy.		
7) przy oświetleniu latarń powozowych dopłaca się za jazdę od kwadransa do godziny po	—	5

Cennik jazdy dla dorożek jednokonnych.

I. W obrębie miasta Krakowa, Podgórza i Półwsia Zwierzynieckiego, aż do klasztoru tamtejszego i na cmentarz płaci się:

1) za użycie dorożki przez kwadrans pierwszej godziny, płaci się po	—	20
2) za użycie dorożki przez każde następujące pół godziny	—	30
a) od 10 godz., wieczorem aż do 6 zrana powyższe taksy należy opłacać o połowę wyżej.		
b) w razie krótszego użycia należy się zapłata za cały kwadrans.		
3) za jazdę z dworca kolei żelaznej, czy to w dzień, czy to w nocy, bez względu na ilość osób	—	40
4) za czas czekania opłaca się tak samo jak i za czas jazdy.		
5) Przy oświetleniu latarń powozowych dopłaca się nad ustanowioną cenę za jazdę od kwadransa do godziny po	—	5

Spis członków i uczestników
VI. Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich.

Aronsohn dr. med. z Podgórza.
Adler Maurycy z Tarnowa.
Alberti, chemik z Krakowa.
Anczyc z Krakowa.
Bernadzikowski dr. med. z Brzeska.
Bąkowski dr. med. z Baranowa.
Beck dr. med. z Krakowa.
Browicz prof. dr. med. z Krakowa.
Barzycki dr. med. z Rzeszowa.
Buszek dr. med. z Krakowa.
Bernacki dr. med. z Brzeska.
Bętkowski dr. med. z Dembicy.
Bitner z Paryża.
Brochocki z Paryża.
Bieniasz, prof. z Krakowa.
Blumenfeld dr. med. z Nowego Targu.
Braun dr. med. z Krakowa.
Buzdygan dr. med. z Krakowa.
Bossowski dr. med. z Krakowa.
Borelowski dr. med. z Krakowa.
Blumenstok prof. dr. z Krakowa.
Hr. Cieszkowski z Rzymu.
Cassina dr. med. z Przemyśla.
Chodounsky prof. dr. z Pragi.
P. Chodounska M. z Pragi.
Pna Chodounska J. z Pragi.
Cybulski prof. dr. z Krakowa.
Cyfrowicz prof. z Krakowa.
Czarnik dr. med. z Krakowa.
Cercha dr. med. z Krakowa.
Chorubski dr. med. z Krakowa.
Cholewicz dr. med. z Krakowa.
Dolnicki dr. med. z Glinian.
P. Dolnicka z Glinian.
Damski dr. med. z Jaworzna.
Damski dr. med. z Neustadtu.
Długołęcki dr. med. z Kęt.
Dawidowicz dr. med. Mielnicy.
P. Dawidowicz z Mielnicy.
Domański prof. dr. z Krakowa.
Danielski dr. med. z Gródka.
Dybowski A. z Paryża.
Dybowski X. z Paryża.
Dybowski J. z Paryża.
Doliński z Krakowa.
Dura dr. med. z Krzeszowic.
Eichhorn dr. med. z Krakowa.
Freysinger z Liska.
Frankenberger dr. med. z Pragi.
Fleszar dr. med. z Łańcuta.
Folkierski z Paryża.
Fryling ze Lwowa.
Feigel prof. dr. ze Lwowa.
Felewicz dr. med z Krakowa.
Fischer dr. fil. z Krakowa.
Filimowski dr. med. z Krakowa.
Gepner dr. med. z Insbrucku.
Glabisz dr. med. z Poznania.
Gluziński prof. dr. z Krakowa.
Goldhaber dr. med. z Żydaczowa.
Godlewski prof. dr. ze Lwowa.
Gralewski właśc. apteki z Krakowa.
Grabowski doc. dr. z Krakowa.
Gałęzowski prof. dr. z Paryża.
Gałęzowski J. z Paryża.
Gałęzowski L. z Paryża.
Gorecki dr. med. z Paryża.
Guńkiewicz z Wadowic.
Gustawicz prof. gimn. z Krakowa.
Gniewosz z Krakowa.
Górski z Krakowa.
Goldberger z Krakowa.
Gabryszewski dr. med. z Krakowa.
Gwiazdomorski dr. med. z Krakowa.
Hoszard radca Wydz. kraj. ze Lwowa.
Haškovec dr. med. z Pragi.
Hausser dr. med. z Krakowa.
P. Hausser z Krakowa.
Haight dr. med. z Nowego Yorku.
P. Haight z Nowego Yorku.
Harajewicz dr. med. z Krakowa.
Iwański dr. med. z Radomyśla.
Idzikowski dr. med. z Sieradzia.
Idziński dr. med. z Krakowa.
Jabłoński dr. med. z Rzeszowa.
Jabłonowski dr. med. z Cieszanowa.
Janowski dr. med. z Drohobycza.
Jodłowski dr. med. z Bilcza.
Jarnutowski dr. med. z Görbersdorf.
Jéż dr. med. ze Stryja.
Janczewski prof. dr. z Krakowa.
Jasiewicz dr. med. z Paryża.
Jabłoński E. z Paryża.
Jabłoński J. dr. med. z Paryża.
Jurkiewicz mag. farmacyi z Krakowa.
Jungier dr. med. z Krakowa.
Jurowicz dr. med. z Krakowa.
Jakubowski prof. dr. z Krakowa.

Kukulski dr. med. z Biecza.
Kniaziołucki dr. med. ze Lwowa.
Kisiel, weterynarz z Brzeska.
Kowalski dr. med. z Turki.
Kolasiński dr. med. z Błazowa.
Krówczyński dr. med. ze Lwowa.
Kluczycki dr. med. z Bolesławia.
Kijas dr. med. z Mielca.
Karliński dr. med. z Konjicy (Hercogowina).
P. Kamińska z Mielca.
Korczyński prof. dr. z Krakowa.
Kisielewski dr. med. z Zakliczyna.
Kallmünzer dr. med. z Pragi.
Kadyi prof. dr. ze Lwowa.
Kreutz prof. dr. z Krakowa.
Kwaśnicki dr. med. z Krakowa.
Kimla dr. med. z Pragi.
Królikowski prof. ze Lwowa.
Kulczycki dr. med ze Lwowa.
Kazimirski z Paryża.
Karski z Paryża.
Kownacki dr. med. z Wieliczki.
Kłosowski mag. farmacyi z Krakowa.
P. Kłosowska.
Klich weterynarz z Krakowa.
Kasparek z Krakowa.
Krzyształowicz z Krakowa.
Kurasiewicz dr. med. z Krakowa.
Kryński dr. med. z Krakowa.
Kozierowski dr. med. z Krakowa.
Kohn dr. med. z Krakowa.
Koy dr. med. z Krakowa.
Kirschner dr. med. z Krakowa.
Lic dr. med. z Brzozowa.
Lechowski dr. med. z Drochobycza.
Laskowski prof. dr. z Genewy.
Lisiński dr. med. z Rawy ruskiej.
Lüftner dr. med. z Pragi.
P. Lüftnerowa z Pragi.
Littich weterynarz kraj. ze Lwowa.
Langhaus weterynarz.
Lewandowski dr. med. z Tłuczani.
Landowski dr. med. z Paryża.
Limbach profesor z Jarosławia.
Lachowicz dr. med. z Krakowa.
Lustig dr. med. z Krakowa.
Lustgarten dr. med. z Krakowa.
Łazarski prof. dr. z Krakowa.
Łukasiewicz dr. med. z Neustadt.
Michalik dr. med. z Czernichowa.
Maixner dr. med. z Pragi.
Mitvalsky dr. med. z Pragi.
Mares dr. med. z Pragi.
Michal dr. med. z Pragi.
Murdziński dr. med. z Krakowa.
JE. Majer dr. med. z Krakowa.
Merunowicz dr. med. ze Lwowa.
Mahl dr. med. ze Lwowa.
Michałowski z Krakowa.
Morawski prof. dr. z Krakowa.
Mikeš dr. med. z Pragi.
Momidłowski W. dr. med z Krakowa.
Mayzel dr. med. z Krakowa.
Mochliński dr. med. z Krakowa.
Madurowicz prof. dr. z Krakowa.
Momidłowski S. dr. med. z Krakowa.

Mączka dr. med. z Krakowa.
Nowak dr. med. z Żywca.
Nowakowski z Sędziszowa.
Necar dr. med. z Pragi.
Niedźwiedzki dr. fil. ze Lwowa.
Nekut prof. z Pragi.
Pna Nekutovna z Pragi.
Nawrat dr. med. z Skawiny.
Niewengłowski prof. z Paryża.
Nidecki dr. med. z Leżajska.
Niedziałkowski z Krakowa.
Obrzut dr. med. z Pragi.
Obtułowicz dr. med. z Buczacza.
Opolski dr. med. ze Lwowa.
Obaliński prof. dr. z Krakowa.
Ołuski dr. med. z Paryża.
Olipsyk dr. med. z Wielkich Mostów.
Olszewski dr. med. z Krakowa.
Ozimek dr. med. z Dąbrowy.
Opieński dr. med. z Krakowa.
Orski dr. med. z Krakowa.
Oettinger prof. dr. z Krakowa.
Pieniążek pr. dr. z Krakowa.
Pilzer dr. med. z Tarnowa.
Perner dr. med. z Pragi.
Pokorny dr. med. z Pragi.
Purkyne dr. med. z Pragi.
Papée weterynarz z Krakowa.
Piotrowski z Paryża.
Pietkiewicz dr. med. z Paryża.
Przysiecki z Krakowa.
Pietrzycki dr. med. z Brzeska.
Postempski prof. dr. z Rzymu.
Pietraszek aptekarz z Pruchnika.
Prysak, profesor sem. żeń. z Krakowa.
Piątkowski dr. med. z Krakowa.
Piotrowski doc. dr. ze Lwowa.
Paleczny dr. med. z Krakowa.
Podgórski dr. med. z Krakowa.
Ponikło dr. med. z Krakowa.
Pareński prof. dr. z Krakowa.
Paszkowski dr. med. z Krakowa.
Propper dr. z Krakowa.
Rosner prof. dr. z Krakowa
Rosner A. dr. med. z Krakowa.
Rostafiński prof. dr. z Krakowa.
Rydygier prof. dr. z Krakowa.
Redyk właściciel apteki z Krakowa.
Rydel prof. dr. z Krakowa.
Radziszewski prof. dr. ze Lwowa.
Ratuld dr. med. z Paryża.
Rojecki dr. med. z Paryża.
Raciborski doc. dr. ze Lwowa.
Ruczka dr. med. z Niżankowic.
Reifer dr. z Tarnobrzega.
Römer Alfred z Krakowa.
Rutkowski z Krakowa.
Reczyński mag. farmacyi z Krakowa.
Rożanek dr. med. z Pragi.
Rosenzweig dr. med. z Krakowa.
Rościszewski dr. med. z Krakowa.
Raczyński dr. med. z Krakowa.
Rosenblatt dr. med. z Krakowa.
Sysak dr. med. z Kołomyi.
Szydłowski dr. med. z Berlina.

Staniszewski dr. med. z Mielca.
Seidler dr. med. z Żywca.
Serwacki dr. med. z Cieszanowa.
Świstun dr. med. z Tarnopola.
Syroczyński ze Lwowa.
Służewski prof. ze Lwowa.
Szajnocha prof. dr. z Krakowa.
Święcicki dr. med. z Poznania.
Szuman dr. med. z Poznania.
Sędzielewski dr. med. z Sędziszowa.
Skaliczka dr. med. z Pragi.
Sokołowski prof. dr. ze Lwoa. w
Singer dr. med. z Krakowa.
Świtalski dr. med. z Przeworska.
Schaitter dr. med. z Krakowa.
Surzycki dr. med. z Krakowa.
Seifmann prof. dr. ze Lwowa.
Szpilmann prof. dr. ze Lwowa.
Szulc docent z Dublan.
Szwykowski dr. med. z Paryża.
Smutny dr. med. ze Lwowa.
Schramm dr. med. ze Lwowa.
Sielski dr. med. ze Lwowa.
Stroynowski dr. med. ze Lwowa.
Ściborowski dr. med. z Limanowy.
Schneider aptekarz ze Lwowa.
Hr. Szczawiński z Medyolanu.
Śliwiński dr. med. z Krakowa.
Szymonowicz Krakowa.
Świerzcho z Krakowa.
Świtalski dr. med. z Krakowa.
Stopczański prof. dr. z Krakowa.
Skobel dr. med. z Krakowa.
Siedlecki dr. med. z Krakowa.
Szumann dr. med. z Krakowa.
Szewczyk dr. med. z Krakowa.
Schwarz dr. med. z Krakowa.
Szymkiewicz dr. med. z Krakowa.
Świątek dr. med. z Krakowa.
Skakalski dr. med. z Krakowa.
Spira dr. med. z Krakowa
Starachowicz dr. med. z Krakowa.
Turzański dr. med. z Jarosławia.
Trzaskowski dr. med. z Jarosławia.
Tarchalski dr. med. z Zatora.
Torri de Dornstein z Krakowa.
Topolnicki z Krakowa.
Teichman prof. dr. z Krakowa.
Trzebicki doc. dr. z Krakowa.
Udziela z Gorlic.
Udziela dr. med. z Krakowa.
Wągrowski dr. med. z Czortkowa.
Wojtkowski dr. med. z Grzymałowa.
Wiszniewski dr. med. z Krakowa.
Wysocki dr. med. ze Złoczowa.
Wicherkiewicz dr. med. z Poznania.
Walentowicz dr. med. z Krakowa.
Wojtaszek dr. med. z Krakowa.
Wilkosz dr. med. z Krakowa.
Wehr dr. med. ze Lwowa.
Wierzejski prof. z Krakowa
Wroński dr. med. z Gorlic.
Walecki z Paryża.
Wrotnowski dr. med. z Paryża.
Wernicki dr. med. ze Lwowa.
Wiczkowski dr. med. ze Lwowa.
Wiszniewski właś. apteki z Krakowa.
Wiśniowski z Krakowa.
Wachtel z Krakowa.
Witaliński z Krakowa.
Wrzesiński z Krakowa.
Zbierzchowski, profesor z Jarosławia
Zaleski dr. med. z Sanoka.
Zieleniewski dr. med. z Krakowa.
Zduń z Krakowa.
Zauderer, właś. apteki z Dembicy.
Ziemiański dr. med. z Przemyśla.
Zanitowski dr. med. z Krakowa.
Zajączkowski, aptekarz z Strzyżowa.
Ziembicki dr. med. ze Lwowa.
Zdziechowski dr. med. z Krakowa.
Zawadziński dr. med. z Wadowic.
Zasacki z Krakowa.
Zanitowski z Krakowa.
Zoll z Krakowa.
Żuławski dr. med. z Krakowa.
Ziembiński dr. med. z Krakowa.
Żeleszkiewicz z Krakowa.

Do Nr. 1 Dziennika Zjazdu dołącza się ogłoszenie Komisyi przemysłowej Tow. lek. krak.

Ogłoszenia do Dziennika Zjazdu przyjmuje Redakcyja licząc za każdorazowe ogłoszenie:

Za kolumnę	12 złr.
Za 1/2 kolumny lub szpaltę .	6 złr.
Za 1/4 kolumny lub 1/2 szpalty	3 złr.
Za 1/8 kolumny lub 1/4 szpalty	1 złr. 50 ct.

Redaktor i Wydawca
Docent Dr. Kazimierz Grabowski.

Komisyja przemysłowa Tow. Lek. Krak.

na podstawie uchwał tegoż Towarzystwa

poleca następujące wyroby i przetwory krajowe:

1. **Bulijon** p. A. Solkowskiego w Krysowicach poczta Mościska.
2. **Chleb Grahama** p. G. Barucha w Podgórzu.
3. **Fantomy ginekologiczne** wyrobu p. A. Szklarskiego siodlarza w Krakowie.
4. **Jarzyny suszone** p. Seelinga w Izdebniku.
5. **Jarzyny i owoce suszone** p. Różańskiego i Sp. w Bochni.
6. **Kakao proszkowane i czekoladę** wyrobu p. Henryka Tretera we Lwowie.
7. **Kapsułki lecznicze „Hygea"** wyrobu apt. P. Zahradnika w Jeziernie, tak elastyczne jakoteż twarde, które w rozmaitych dawkach zawierają w sobie: balsam kopaiwiany, wyciąg kubebow, wyciąg paprotki, wyciąg granatu, tran, olej rącznikowy, olejek santałowy, paraldehyd, eter, ichtyol, balsam peruwiański, bromek kamfory, kreolinę, nitroglicerynę, gwajakol, kreozot, morrhuol, olejek terpentynowy i terpinol.
8. **Kapsułki elastyczne** (z olejkiem rącznikowym, tranem, balsamem kopaiwianym, tranem żelezistym i t. p.) wyrobu p. Kotowicza w Krakowie.
9. **Kefir** p. apt. Sobierajskiego w Krakowie i p. St. Wolańskiego we Lwowie.
10. **Kołaczyki** (Tabletki) z uretanu, pr. korz. rzewniowego, pr. listków senesowych, z sublimatu do opatrunków chirurgicznych itp. wyrobu apt. p. K. Wiszniewskiego w Krakowie.
11. **Krowiankę** pp. Freysingera w Lisku i Kubickiego we Lwowie.
12. **Mleko** z obory pp. St. Homolacsa w Gnojniku, St. Niedzielskiego w Śledziejowicach i St. Żeleńskiego w Grodkowicach.
13. **Olejek z sosny karłowatéj polskiej** *(Oleum pini pumilionis polonicum)* apt. p. Nitribitta w Krynicy.
14. **Papierki synapismowe** na podobieństwo papierków Rigollota wyrobu p. Lebenszteina na Zwierzyńcu pod Krakowem.
15. **Pastylki z nitrogliceryną** p. Mutniańskiego apt. w Warszawie i p. Bełdowskiego apt. w Krakowie.
16. **Pigułki ocukrzone**, z arsenianem sodowym, chlorkiem morfinu, z siarkanem atropinu i z wyciągiem makowca, wyrobu p. Mańkowskiego apt. w Sieniawie.
17. **Pigułki kreozotowe**, jakoteż zawierające kreozot i arsen, otoczone czekoladą wyrobu p. Mańkowskiego apt. w Sieniawie.
18. **Ocukrzone pigułki gwajakolowe** wyrobu p. Bełdowskiego apt. w Krakowie.
19. **Ocukrzone pigułki zawierające kreozot i kreozot z kwasem arsenawym** wyrobu p. Bełdowskiego apt. w Krakowie i p. Mańkowskiego apt. w Sieniawie.
20. **Piwo słodowe** wyrobu p. K. Wiszniewskiego apt. w Krakowie.
21. **Placuszki** (t. z. Albertki) z mąki razowéj p. Czyńskiego w Jarosławiu.
22. **Plastry smarowane** (empl. adhaesivum ext., hydrargyri ext., diachyli comp. ext., cantharidum ext., thapsiae, de Vigo cum et sine mercurio, empl. Schiffenhauseni, papier Wlinsi, kataplasmy Hamiltona) pp. Trzcińskiego i Urbanowicza w Warszawie.
23. **Przetwory farmaceutyczne** (empl. diachyli s., extr. mal. ferri, resina jalapae i t. p.) p. Zieniewicza apt. w Brzostku.
24. **Przybory opatrunkowe chirurgiczne** p. Dobrowolskiego w Krakowie.
25. **Stożki mentolowe** p. apt. Sobierajskiego w Krakowie.
26. **Sztuczne wody mineralne** (Bilińska, jodowa, litowa, Selterska, Vichy, żelazista) pp. Rzący i Chmurskiego w Krakowie.
27. **Tamar indien** wyrobu apt. p. Sobierajskiego w Krakowie
28. **Termostaty i aparaty steralizacyjne** wyrobu p. Markusa, blacharza w Krakowie.
29. **Wina lecznicze** wyrobu p. Kalickiego apt. w Przemyślu.
30. **Wyciąg słodowy** p. J. Götza w Okocimie i p. Trąbczyńskiego w Winiarach pod Kaliszem.
31. **Wodę sodową zwykłą, higieniczną i wodę sodową kwaśną**, jak niemniéj **wodę bromową** pp. Rzący i Chmurskiego w Krakowie.
32. **Wyciąg igliwiowy** p. Nitribitta apt. w Krynicy.
33. **Zioła lekarskie** zbioru i produkcyi p. Zieniewicza w Brzostku, p. Szybalskiego w Morawicy pod Krakowem i p. Żymirskiego w Lubaczowie.

Kraków w Lipcu 1891.

Prof. Dr. Korczyński.

STARANIEM

Wydawnictwa dzieł lekarskich

W KRAKOWIE

wyszły następujące dzieła:

1) Dra Pawła Guttmanna. **Nauka sposobów klinicznego badania narządów piersiowych i brzusznych.** Przekład dokonany pod kierunkiem Dra A. Kremera i Docenta Dra St. Pareńskiego. Warszawa 1877. — Nakład wyczerpany.

2) Dra Jana Steinera. **Rys nauki o chorobach dzieci dla uczących się i lekarzy.** Przekład dokonany pod kierunkiem Profesorów M. L. Jakubowskiego i J. Oettingera. Kraków 1877. — Nakład wyczerpany.

3) Dra Antoniego Jurasza, Profesora z Heidelberga. **Laryngoskopija.** Dzieło oryginalne ozdobione 43 drzeworytami. Kraków 1878. Cena 2 złr. 75 c.

4) Dra Oskara Widmanna, prymar. szpitala powszechnego we Lwowie. **Choroby serca i tętnic.** Dzieło oryginalne. Kraków 1879. Cena 1 złr. 85 c.

5) Dra A. Rothego, naczelnego lekarza zakładów dla obłąkanych w Warszawie, **Psychopatologija Forensis**, czyli nauka o chorobach umysłowych w zastosowaniu do sądownictwa, a w szczególności do praw obowiązujących w Królestwie Polskiém i w Galicyi. Dzieło oryginalne. Kraków 1879. Cena 2 złr. 25 c.

6) Dra H. Jordana, Docenta Wydz. lek. w Uniw. Jagiell. **Nauka położnictwa dla uczniów i lekarzy.** Dział Iszy fizyjologija i dyjetetyka ciąży, porodu i połogu. Dzieło oryginalne z 44 drzeworytami. Kraków 1881. Cena 3 złr. 50 c.

7) Dra Ż. Krówczyńskiego ze Lwowa. **Syfilidologija** Dzieło oryginalne. Kraków 1883. Cena 5 złr.

8) Dra Stanisława Smoleńskiego, kierownika Zakładu leczniczego w Jaworzu na Śląsku. **Hydroterapija.** Dzieło oryginalne. Kraków 1884. Cena 1 złr. 85 ct.

9) Dra Alfreda Obalińskiego, Profesora Uniw. Jagiell. w Krakowie. **Wykłady z zakresu chorób dróg moczowych męzkich.** Kraków 1886. Cena 1 złr. 80 ct.

10) Dra Tadeusza Żulińskiego. **Higijena szkolna.** Wydanie pośmiertne, do druku przygotowane i uzupełnione przez Dra Kazimierza Grabowskiego, Docenta Wydz. lek. w Uniw. Jagiell. Kraków 1886. Cena 1 złr. 60 cnt.

11) Dra Przemysława Pieniążka, Docenta Uniw. Jagiell. **Uzupełnienie do dzieła własnego pod tyt.: Laryngoskopia oraz choroby krtani i tchawicy**, wydanego w r. 1879. Krakow 1887. Cena 50 ct. Cena zniżona pierwotnego dzieła wynosi 4 złr.

12) Dra Dujardina Beaumetza **Higijena żywienia.** Przekład Dra Zygmunta Dobieszewskiego. Kraków 1888. Cena 2 złr.

13) Wiczkowski. Podręcznik do rozbioru moczu. Cena 2 zł. 85 ct.

14) Smoleński. **Hydroterapija** (II. wydanie. Cena 2 złr. 50 cnt.

15) Dra Wł. Harajewicza: O leczeniu gimnastycznem chorób niewieścich sposobem Thure Brandta. Cena 40 cnt.

Skład główny powyższych dzieł w księgarniach: S. A. Krzyżanowskiego w Krakowie, J. Milikowskiego we Lwowie, Gebethnera i Wolffa w Warszawie, jakoteż w Redakcyi Medycyny w Warszawie.

DZIENNIK

VI. ZJAZDU

LEKARZY I PRZYRODNIKÓW POLSKICH

W KRAKOWIE.

POD REDAKCYJĄ DOC. DR. KAZIMIERZA GRABOWSKIEGO.

Nr. 1.	Czwartek 16 Lipca.	1891.

Członkowie VI Zjazdu Lekarzy i Przyrodników polskich otrzymują Dziennik bezpłatnie. Dla Niecżłonków wynosi prenumerata z przesyłką **1 złr. 50 cnt.**

Nra pojedyncze nabywać można w księgarni Spółki wydawniczej Polskiej w Krakowie, Rynek, (Pałac Spiski) Nr. 34 po cenie **30** cnt.

HENRYK MATTONI

Francensbad, WIEDEŃ, Karlsbad.

Kąpiele borowinowe w domu z

MATTONIEGO WYCIĄGI BOROWINOWE
SÓL BOROWINOWA.
ŁUG BOROWINOWY.

Wygodny środek do przyrządzania

Kąpieli borowinowych i żelaznych w domu

przez długie lata wypróbowanych w

Metritis, Endometritis, Oophoritis, Parametritis, Perimetritis, Peritonitis, Blednicy, Niedokrewności Zołzach, Krzywicy, w resorbcyi wypocin, w Fluor albus, w usposobieniu do poronień, częściowych porażeniach, porażeniach niezupełnych, w dnie, reumatyzmie, podagrze, ischias i hemoroidach.

Najlepszy napój dyjetyczny i orzeźwiający.

MATTONI's GIESSHÜBLER
reinster alkalischer
SAUERBRUNN

Uznany za zdrój leczniczy od setek lat we wszystkich chorobach **narządów oddechowych i trawienia w dnie, w katarach żołądka i pęcherza.**

Środek wyborny dla dzieci, ozdrowieńców i w czasie ciąży.

NAJŁATWIEJ STRAWNA

ze wszystkich wód mineralnych zawierających arsen i żelazo.

Naturalna mineralna

Woda Gubera

zawierająca żelazo i arsen

ze **Srebrenicy** w Bośnii

Woda ze zdroju Gubera używa się ze skutkiem:

1) W chorobach polegających na nieprawidłowym składzie krwi (Niedokrewność, blednica).
2) W stanach osłabienia po wyczerpujących chorobach dalej w malaryi, zimnicy, i w następczych kacheksyjach.
3) W chorobach narządu rodnego niewieściego i w stanach następowych.
4) W chorobach skóry.
5) W chorobach moczowych.
6) W pewnych formach nowotworów (Lymphoma).

HENRYK MATTONI

Francensbad, WIEDEŃ, Karlsbad.

W Drukarni Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. — Nakładem Komitetu VI Zjazdu Lekarzy i Przyrodników polskich.